

Vergaderjaar 1987–1988

20 373

Wijziging van de wet tot uitvoering van het op 14 december 1973 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van misdrijven tegen internationaal beschermde personen, met inbegrip van diplomaten en van het op 17 december 1979 te New York tot stand gekomen Verdrag tegen het nemen van gijzelaars

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 4 februari 1988

De vaste Commissie voor Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer van haar bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

De leden behorende tot de fractie van het C.D.A. hadden met belangstelling kennis genomen van het onderhavige voorstel van wet. Zij konden instemmen met de gronden die de minister aanvoert voor zijn keuze om een hogere straf mogelijk te maken dan in het vigerende recht mogelijk is. Zij plaatsten echter enkele kanttekeningen bij het nu voorgestelde maximum van 15 jaar.

Bij de gronden van strafverhoging die de minister aanvoert worden niet genoemd het vaak bijzonder grote leed dat het slachtoffer en zijn familie wordt aangedaan, de maatschappelijke kosten in verband met het beslag op het opsporingsapparaat en de angst bij de potentiële slachtoffers.

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen of het voorgestelde strafmaximum wel voldoende recht doet aan deze factoren. Daarbij komt dat, indien al een veroordeling tot het maximum plaatsvindt, in de praktijk de veroordeelde veel eerder op vrije voeten zal zijn vanwege de voorwaardelijke invrijheidstelling, waarbij hem mogelijk ook nog een deel van het losgeld ter beschikking staat.

Een en ander deed de leden de regering in overweging geven zich nog eens nader te bezinnen op het voorgestelde strafmaximum.

Het lid van de R.P.F.-fractie memoreerde, dat het wetsvoorstel, waarop de voorliggende novelle betrekking heeft (kamerstuk 18 439) na een korte gedachtenwisseling op 4 december 1986 zonder stemming door de Tweede Kamer is aanvaard. In die gedachtenwisseling is voorbijgegaan aan het strafmaximum op het misdrijf gijzeling. De Eerste Kamer is alerter geweest en heeft het onbedoeld effect van een lagere maximumstraf dan thans mogelijk is gesignaleerd. Terecht heeft de minister daarin aanleiding gevonden de onderhavige novelle in te dienen. Het lid van de R.P.F.-fractie was hier te meer gelukkig mee, daar Nederland helaas de laatste jaren indringend getuige is geweest van

¹ Samenstelling:

Leden: Haas-Berger (PvdA), Stoffelen (PvdA), Kosto (PvdA), voorzitter, Roethof (PvdA), K. G. de Vries (PvdA), De Kwaadsteniet (CDA), Stermerdink (PvdA), Gualthérie van Weezel (CDA), Rempt-Halmans de Jongh (VVD), Van der Burg (CDA), Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), Laning-Boersema (CDA), Dijkstal (VVD), Vermeend (PvdA), Kohnstamm (D66), Wolffensperger (D66), ondervoorzitter, Swildens-Rozendaal (PvdA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA).
Plv. leden: vacature (PvdA), Ter Veld (PvdA), Jabaaij (PvdA), Van Nieuwenhoven (PvdA), Lankhorst (PPR), Koetje (CDA), Van Traa (PvdA), Borgman (CDA), Hermans (VVD), De Hoop Scheffer (CDA), Van den Berg (SGP), Vreugdenhil (CDA), De Grave (VVD), Te Veldhuis (VVD), Kraaijeveld-Wouters (CDA), Van Es (PSP), Alders (PvdA), Eisma (D66), Groenman (D66), vacature PvdA, Doelman-Pel (CDA), Van Muiden (CDA), Leerling (RPF).

ontvoeringszaken, zoals de ontvoering van de heren Heineken en Doderer en mevrouw Van der Valk. De afgelopen maanden leefde ons land in de ban van de ontvoering van de heer G. J. Heijn. Hoewel de vooruitzichten niet veel perspectief bieden, sprak dit lid de hoop uit dat deze zaak toch nog tot een oplossing gebracht zou kunnen worden.

Terzake van de inhoud van het wetsvoorstel bracht het lid van de R.P.F.-fractie nog het volgende naar voren. Gaarne zou hij een toelichting ontvangen op de kwestie of het gevolg van het lagere strafmaximum al in een eerdere fase van wetsvoorstel 18 439, bij voorbeeld tijdens de voorbereiding, is onderkend. De bewindslieden voeren twee argumenten aan die er alsnog toe zouden kunnen leiden van strafmaximum-verhoging af te zien. Die argumenten zijn als volgt samen te vatten. Een hoog oplossingspercentage van gepleegde delicten is beter dan een hoog strafmaximum en de feitelijke rechtstoemeting door de rechter blijft ruimschoots onder de mogelijke strafmaxima. In het algemeen moeten we helaas constateren, dat het oplossingspercentage niet erg hoog is, terwijl in de straftoemeting door de rechter de laatste jaren een kentering is gekomen. De bewindslieden zullen deze ontwikkelingen onderkennen. Toch is zeker het strafmaximum van betekenis; met name in geval van ontvoering vanwege de in de memorie aangegeven factoren. In dit verband vroeg dit lid een verduidelijking van de uitspraak, dat de hoogte van het strafmaximum «naar verwachting» een grotere rol speelt bij de potentiële delinquent in geval van lang te voren beraamde acties.

Ten slotte vroeg hij of naast de generale preventie in de hoogte van het strafmaximum ook niet de ernst van de schending van de rechtsorde, die de samenleving ondervindt als gevolg van het delict gijzeling, tot uitdrukking moet komen.

De voorzitter van de commissie,
Kosto

De wnd. griffier van de commissie,
Coenen